

4. Prvi supernumerariji

Ustanovitelj Opus Dei –
življenjepis sv. Jožefmarija
Escrivája.

30. Okt. 2023

[↗ Nazaj na kazalo](#)

Ko sta Jožefmarija in Álvaro 11. januarja 1948 – za volanom avtomobila je sedel Ignacio Sallent – krenila iz Rima proti Milanu, je bilo vreme turobno in deževna pokrajina se je stapljala s sivino. V Milano so prispeli 13. januarja. Takrat so prvič

obiskali kardinala Schusterja. Med potjo nazaj v Rim je oče, ki je bil dotlej zbran in potopljen v Boga, kar naenkrat glasno zaklical: ***Je prostor zanje!***^[1] Ta trditev je bila kakor odgovor na nekaj, kar je že dalj časa zaposlovalo njegovo glavo. Brez dvoma pomembna stvar, kakor dokončni vzklik »Eureka!«, ki je naznanjal neko odkritje. Ampak kje je bil prostor in za koga?

Jožefmarija se je ukvarjal s pomembnim vprašanjem: kako vključiti v Opus Dei moške in ženske, ki so zaslišali klic k svetosti v zakonu. V Madridu je imel skupino ljudi, ki so že pred mnogimi leti začeli zahajati k njegovemu duhovnemu vodstvu. Ustanovitelj jim je razkril obzorje visokih hrepenenj po svetosti, ne da bi zaradi tega morali zapustiti svoj družbeni stan, družino ali službo.^[2] Nekateri mladi študentje, ki so bivali v domu Ferraz ali Jenner, so se ob gotovosti, s katero jim je Jožefmarija

govoril o zakonskem poklicu, nehote nasmehnili in kar osupnili ob trditvi, ki je bila v tistem času naravnost nezaslišana, saj se je klic k svetosti ponavadi istovetilo s posebno poklicanostjo v duhovništvo, zlasti z redovniškim poklicem.^[3] Ta prizor, ki se je tolikokrat ponovil v duhovnikovih razgovorih z mladimi, je prešel v knjigo *Pot*:

Se smeješ, ker ti pravim, da si »poklican za zakon«? – Tako je, res si poklican.^[4]

Moški in ženske, poročeni in ovdovele, so pričakovali povabilo, da se pravno zvežejo z Opus Dei. Imeli so že načrt duhovnega življenja, *norme* askeze in pobožnosti, nasvete in usmerjanje s strani duhovnika, toda čakali so na trenutek, ko se bo ta predanost duhu Dela razvila v globoko duhovno in na neki način formalizirano zavezanost. Ustanovitelj ni mogel pustiti na

cedilu teh duš, ki so želele biti vključene v Delo v polni meri.^[5]__

Težko pričakovani trenutek je napočil in ustanovitelj je čutil notranjo nujo, da v Opus Dei napravi prostor za tiste, ki so že zaslišali to posebno božjo poklicanost ter so vanj upirali svoj pogled in polagali svoje upanje. Ta pritisk, ki ga je doživljal v svoji duši, je postal posebej izrazit proti koncu leta 1947 in v prvih tednih leta 1948. V Španiji je imel nekaj ljudi, ki jim je najprej sam nudil duhovno vodenje, potem pa jih je zaupal v varstvo Amadeu de Fuenmayorju, da bi jih ta še naprej izobraževal. To so bili predvsem trije mladi zaposleni – Tomás Alvira, Víctor García Hoz in Mariano Navarro Rubio –, ki so bili *de facto* že sprejeti v Opus Dei in so čakali, da bi bili vključeni tudi *de iure*.^[6]__ Amadeo je zanje sestavil načrt izobraževanja. Ta načrt je poslal očetu, da bi ga pregledal. Očetu se je tisti osnutek

zdel nekoliko šibek in premalo zahteven ter mnogo nižji od cilja radikalne svetosti, za katero naj bi si prizadevali. Malo pred božičem 1947 mu je v odgovor poslal te jasne vrstice:

Za Amadea: Prebral sem zapiske o supernumerarijih. [...] Naslednji teden ti bom vrnil lističe skupaj s kakšnim konkretnim napotkom. Na vsak način pa – povem že vnaprej – ne smemo pozabiti, da ne gre za vpisovanje nekih gospodov v nekakšno društvo [...]. Velika božja milost je biti supernumerarij!^[7]

Skratka, poklicanost poročenih oseb v Opus Dei je istovetna s poklicanostjo samskih; imajo isti poklic kot numerariji in numerarije, kajti v Delu ni različnih stopenj izročitve Bogu:

V Delu, to je jasno, obstaja ena sama poklicanost za vse in zaradi tega en sam razred, poudarja ustanovitelj.

Različna poimenovanja, pripisana članom naše nadnaravne družine, se uporabljajo zato, da se z eno besedo izrazi, v kolikšni meri se kot božji otroci v Opus Dei lahko posvetijo služenju dušam, tako da opravljajo določene apostolske ali izobraževalne naloge, upoštevajoč njihove osebne okoliščine, pri čemer pa imajo vsi en sam in isti poklic.^[8]

Za novo leto 1948 je oče tistim trem, ki bodo pozneje postali prvi supernumerariji Opus Dei, poslal voščilo, prežeto z živo slutnjo, da se bo zdaj zdaj razcvetelo delo svetega Gabriela, se pravi apostolat med poročenimi osebami, kot ga je videl že leta 1928:

Rim, 1. januar 1948

Za: Tomás, Víctor in Mariano

Naj mi Jezus obvaruje te sinove!

Dragi moji trije! Trenutno ni mogoče, da bi pisal vsakemu posebej, vendar vam pošiljam prvo pismo, ki prihaja izpod mojega peresa v letu '48. Zares molim za vas. Vi ste zametek tisočernih in tisočernih vaših bratov, ki bodo prišli prej, kot si mislimo.

Veliko in dobro bo treba delati za kraljestvo Jezusa Kristusa!^[9]

Ustanovitelj je doživel radosten nemir, ki se je razlegal v njegovi duši kakor brbotanje vode, ko pridre na dan. Vse njegovo bitje je utripalo v pričakovanju bližajočega se dogodka in to utripanje se je prelivalo v poteze njegovega peresa:

Naj vam vnaprej naznanim zgolj to, piše v Madrid, da se za Delo odpira ogromno apostolsko obzorje, takšno, kot sem ga videl leta 1928. Kakšno veselje, da lahko vse to storimo v služenju Cerkvi in dušam!^[10]

Izkoristil bom te dni v Rimu, sporoča članom Generalnega sveta, da dodelam vse, kar je povezano s supernumerariji. Kako široka in kako globoka je struga je pred nami! ... Treba je, da smo sveti.^[11]

* * *

Vrnimo se k zgodovinskemu izvoru dogodkov. Drugega oktobra 1928 je ustanovitelj videl nepreštevno množico ljudi vseh družbenih položajev, starosti, strokovnih poklicev in stanov, vseh ras in narodov, ki so slišali sporočilo o vesplošni poklicanosti k svetosti ter se izročali služenju Cerkvi in dušam, ne da bi zapuščali družinsko ali delovno okolje, v katerem jih je dosegel božji klic. Ustanovitelj je premišljeval o zgodovini Dela in o dokazih božjega usmiljenja v tistih dvajsetih letih, ko je bilo treba krmariti med klečmi in čermi ter utirati nove teološke, apostolske,

asketske, pastoralne in cerkvenopravne poti. Na vsaki od njih je srečeval zapreke in nerazumevanja, toda pravna pot mu je povzročala še posebej veliko težav. Od odobritve Dela v obliki *pobožne zveze* leta 1941 do njegovega preoblikovanja v *svetno ustanovo* papeškega prava se je moral Jožefmarija prilagajati cerkvenopravni obleki, ki je bila na voljo v danih zgodovinskih okoliščinah, da bi mogel iti naprej v pričakovanju, da ga božja previdnost pripelje v željeni pristan. Sedaj naj bi se končno zgodil napredek, ki si ga je toliko let obetal na apostolskem področju.

Zmagoslavje, ki odmeva v njegovih pismih, je plod odkritja, ob katerem je januarja 1948 zaklical: ***Je prostor zanje!***

Ko je bil leta 1947 pridobljen *decretum laudis* (odlok o pohvali), je

Opus Dei postal *svetna ustanova* papeškega prava, priznana kot pot svetosti in apostolata sredi sveta, v katerem njeni člani opravljajo svoje poklicno delo. Istočasno je bilo odobreno Posebno pravo Opus Dei, ki je v svojih členih predvidevalo navzočnost poročenih oseb, vendar je bila njihova vez z Delom izražena zgolj kot duhovna pripadnost, ne da bi bila cerkvenopravno formalizirana. Te osebe, kot je pisalo v tistem besedilu, »si prizadevajo živeti skladno z duhom in apostolatom ustanove, ne da bi bile inkorporirane vanjo s pravno vezjo«.

[12]

Tisto, kar je ustanovitelj iskal, pa je bila ravno možnost, da se s temi osebami vzpostavi vez v okviru zakonodaje, ki je urejala *svetne ustanove*, se pravi skladno z apostolsko konstitucijo *Provida Mater Ecclesia*. V njej ni o tem pisalo nič. Toda med vnetim

premišljevanjem je Jožefmarija odkril špranjo, skozi katero bi bilo mogoče priti do rešitve, saj se je zdelo, da *Provida* v svojem besedilu dopušča možnost za obstoj različnih vrst članov. Tam so bili na primer omenjeni tisti, ki »se želijo v svetne ustanove vključiti v strožjem pomenu besede«. ^[13] Torej ... bi lahko obstajali tudi člani v širšem pomenu. (To ni bilo ravno tisto, kar si je ustanovitelj želel kot dokončno rešitev, bilo pa je vsaj nekaj pozitivnega, korak naprej.) Potemtakem je za supernumerarije bil prostor.

Ustanovitelj je brž ukrepal. Dne 2. februarja je njegovi svetosti Piju XII. poslal prošnjo za odobritev dodatnega statuta, ki naj bi bil vključen v Konstitucije iz leta 1947. Njegov namen je bil izrecno priznati možnost, da se v Opus Dei inkorporirajo poročene ali samske osebe kateregakoli položaja in

civilnega poklica.^[14] Naslednji mesec, 18. marca 1948, je Sveti sedež omenjeni statut odobril.^[15]

Na takšni podlagi se je ustanovitelj sedaj znova lotil *Navodila za delo svetega Gabriela*, ki ga je začel pisati maja 1935 v Študentskem domu Ferraz. Misli in občutki, ki so zdaj zaposlovali njegov um, so bili odmev prve strani onega zgodnjega dokumenta:

V imenu Očeta in Sina in Svetega Duha in svete Marije.

Parvus fons, qui crevit in fluvium ..., et in aquas plurimas redundavit. Iz majhnega izvirka je nastala velika reka, obilno vodovje (Est 10,6).

Predragi! Če je Opus Dei vse božje poti na zemlji odprl vsem ljudem – ker jim je pokazal, da so vsa plemenita opravila lahko priložnost za srečanje z Bogom, in se tako človeško delo spreminja v božjo

dejavnost –, vam lahko prav tako po pravici zagotovim, da Gospod po delu svetega Gabriela z nadnaravnim poklicem kliče množico moških in žensk, da bi služili Cerkvi in dušam vsepovsod po svetu.

Morda bo kdo pomislil, da je naša nadnaravna družina – še posebej delo svetega Gabriela – kakor novum brachium saeculare Ecclesiae, neka nova sekularna roka, močna in gibka, za služenje Cerkvi. Kdor bi tako mislil, bi se motil, ker smo mnogo več: smo del Cerkve same, božjega ljudstva, ki se zaveda božjega klica k svetosti, s katerim je Gospod hotel obogatiti vse svoje otroke, ter si prizadeva za zvestobo temu klicu, vsakdo znotraj svojega stanú in svojih osebnih okoliščin.^[16]

»Božje poti na zemlji« so se odprle z ustanovitvijo Opus Dei 2. oktobra 1928. Pri tem vztraja v nekem navodilu iz leta 1941:

Ne pozabite, da lahko v Opus Dei pridejo prav tako učeni in modri kot nevedni [...]. Zato naša ljubezen do svete Cerkve in do Dela od nas zahteva, da k notranjemu življenju z značilnostmi našega duha spodbujamo tudi otroke in odraščajoče, študente in profesorje, delavce, zaposlene in direktorje podjetij, stare in mlade, bogate in revne, moške in ženske, kajti dejansko je prostor za vse. Pravna rešitev se bo že našla.^[17]

Ta pravna rešitev se je našla šele leta pozneje. Omogočila je, da so v Opus Dei imele prostor množice ljudi vseh poklicev, starosti in družbenih položajev, moških in žensk, ki napolnjujejo svet.^[18] Rešitev je prišla – a ne zato, ker bi obstajala ustrezna zakonodaja, ki bi tisti radikalni poklicanosti poročenih oseb nudila cerkvenopravno obliko, marveč zato, ker je ustanovitelj uporabil špranjo v interpretaciji zakonskega besedila.^[19]

Tako so se še enkrat potrdile besede, zapisane leta 1934: ***Božje delo prihaja izpolnit božjo Voljo. Zato bodite globoko prepričani, da si nebo prizadeva za njegovo uresničenje.***^[20]

V ustanoviteljevih preglednicah o Delu, ciljih in apostolatu, ki jih je sestavil v začetnem obdobju ustanove, pred letom 1931, izstopa prekipévajoča apostolska rodovitnost, o kateri je sanjal. Njegovo hrepenenje po krščanskem poživljanju družbe s pomočjo ogromne kateheze, ***preko poklicnega dela in aktivnosti državljanov,***^[21] da bi v srcih zasadil Kristusovo kraljevanje, najde svoj odgovor v delu svetega Gabriela. V prvi vrstici tistih strnjenih preglednic lahko preberemo:

Naj Kristus kraljuje, naj bo učinkovito njegovo kraljevanje v

družbi. Regnare Christum volumus.

[22]

V Navodilu za delo svetega Gabriela
pa ustanovitelj pravi:

Delo svetega Gabriela je bistveni sestavni del Opus Dei, velik apostolat prodiranja, ki zaobjema vso človeško dejavnost – nauk, notranje življenje, delo – ter vpliva na življenje posameznika in družbe v vseh pogledih: na družinskem, strokovnem, družbenem, gospodarskem, političnem področju itd.

Vidim ta veliki delujoči izbor: moški in ženske iz poslovnega sveta ter delavci; bistre glave na univerzi, vrhunski raziskovalci, rudarji in kmetje; aristokracija – po rodu, na vojaškem, bančnem in humanističnem področju – ter ljudstvo s svojo najosnovnejšo miselnostjo. Vsi, vsakdo v zavedanju, da je od Boga izbran za doseganje

osebne svetosti sredi sveta, prav na mestu, ki ga v svetu zaseda, s trdno in razsvetljeno pobožnostjo, ko rade volje – čeprav je težko – izpolnjuje dolžnost vsakega trenutka.^[23]

Sedaj ko je že bilo mogoče uradno organizirati apostolat dela svetega Gabriela, je ustanovitelj povabil lepo skupino zaposlenih na duhovne vaje v Molinoviejo, ki jih je načrtoval v dneh od 25. do 30. septembra 1948. Bilo je petnajst udeležencev; nekaterim je bil Jožefmarija v tistem času duhovni voditelj, druge je spoznal ali z njimi gojil stike že pred leti. Od tam je izšlo začetno jedro supernumerarijev Dela. Prvi trije – Tomás Alvira, Víctor García Hoz in Mariano Navarro Rubio –, ki predtem niso mogli vstopiti v Delo, ker ni bilo ustrezne pravne poti, so to storili 21. oktobra 1948.^[24]

↗ Naslednje poglavje

↗ Nazaj na kazalo

[1] Prim. Álvaro del Portillo, *Sum.* 557; in *Podatki o potovanju ustanovitelja Opus Dei na sever Italije* (11.–16. 1. 1948), RHF, D-15692.

[2] Víctor García Hoz pripoveduje, kako je jeseni 1939 začel z duhovnim vodenjem pri Jožefmariju: »Minilo je dolgo obdobje, morda leto ali več, ne da bi mi oče spregovoril o Opus Dei. Govoril mi je o nekem Delu, v katerem bo prostor za vse kristjane, ki stremijo k svetosti sredi sveta brez opuščanja svojih družinskih, službenih ali družbenih dolžnosti« (Víctor García Hoz, RHF, T-01138, str. 12).

[3] V Študentskem domu Ferraz je v akademskem letu 1935/1936 bival Emiliano Amann Puente (prim. RHF, T-05845, str. 2); in več let je v Študentskem domu Jenner, nato pa v Študentskem domu Moncloa,

stanoval Vicente Mortes Alfonso (prim. Miguel Álvarez Morales, *Vicente Mortes*, Madrid 1995, str. 60 sl.). Oba pričujeta o tej izkušnji.

Do svojega drugega leta v študentskem domu (1942) Vicente Mortes ni imel jasne predstave o tem, kaj je Opus Dei. Slišal je govoriti o Delu in razumel, da je šlo za apostolsko dejavnost, ki jo je širil Jožefmarija. Ko pa je šel na duhovne vaje, ki jih je vodil oče, se je zgodilo, kar sam opisuje takole: »Med premorom sem šel k njemu v direktorjevo pisarno, kjer se je zadrževal. ‘Oče,’ sem mu rekel, ‘pripravljen sem na vse.’ ***Na kaj, sin moj?*** mi je odvrnil. ‘Da se izročim Bogu, kakor mi boste vi rekli.’ Tedaj mi je razložil, kaj je Opus Dei [...].

Bodi miren, je nadaljeval, ***zakon je božja pot. Gospod si želi veliko svetih družinskih ognjišč***. Nato pa je v šali dodal: ***Ko boš nekoliko***

napredoval s študijem, si poišči dekle, dobro, lépo in bogato ... in sporôči mi, kdaj bo poroka – če bom mogel, te bom poročil jaz. S tistega pogovora sem se vrnil srečen. Minilo je nekaj let. Srečal sem dekle, dobro, lépo, vendar ... ne bogato in ... ni me poročil on. Takrat je namreč že živel v Rimu» (Vicente Mortes Alfonso, RHF, T-04203, str. 15; prim. Miguel Álvarez Morales, *op. cit.*, str. 78–79).

^[4] *Pot*, št. 27. Zakaj je pojem »zakonski poklic« vzbujal začudenje, nam razloži ustanovitelj: ***Vladalo je prepričanje, da je popolnost nekaj nedosegljivega dušam, ki ostanejo v svetu, in zaradi tega spovedniki teh duš običajno niso uvajali v notranje življenje, razen če niso poprej kazale dovolj jasnih znakov poklicanosti v samostan*** (Navodilo, maj 1935/september 1950, št. 12).

[5] »Mislim, da je bilo okrog leta '42,« pripoveduje Víctor García Hoz, »ko mi je oče začel govoriti o tem, da bi Delu lahko pripadal katerikoli kristjan« (RHF, T-01138, str. 13).

[6] Prim. Antonio Vázquez Galiano, *Tomás Alvira. Una pasión por la familia. Un maestro de la Educación*, Madrid 1997, str. 143; Mariano Navarro Rubio, RHF, T-00170, str. 1. »Velikokrat sem razmišljal,« pravi Víctor García Hoz, »o dolgem obdobju, ki je minilo od mojega prvega srečanja z očetom leta 1939 do moje formalne vključitve v Delo leta 1948. To razdobje devetih let je zame dokaz za izredno očetovo potrpežljivost, pa tudi za njegovo visoko spoštovanje osebne svobode ljudi, ki jih je spremljal« (RHF, T-01138, str. 18).

[7] Pismo članom Generalnega sveta, EF-471218-1.

[8] Pismo 29. 12. 1947/14. 2. 1966, št. 107. V nekem drugem pismu pa pravi: ***Vedno sem vam govoril, da v Delu obstaja en sam in enoten poklic [...]. En sam božji poklic, en sam duhovni pojav, ki se prožno prilagaja osebnim okoliščinam vsakega posameznika in njegovemu stanu. Istovetnost poklica pomeni enako predanost v okviru naravnih omejitev, ki jih te različne okoliščine prinašajo*** (Pismo 24. 12. 1951, št. 137).

[9] Pismo, katerega prejemniki so: Tomás Alvira Alvira, Víctor García Hoz in Mariano Navarro Rubio, EF-480101-1.

[10] Pismo Joséju Maríi Hernándezu Garnici, EF-480129-2.

[11] Pismo, EF-480204-1.

[12] Prim. *Konstitucije*, 1947, št. 342, 3; tudi št. 347, 3. V zvezi s tem prim.

Amadeo de Fuenmayor *et al.*, *op. cit.*, str. 199.

[13] »Sodales, qui ut membra strictiore sensu sumpta, Institutis adscribi cupiunt ...« (*Provida Mater Ecclesia*, čl. III, 2). Dejstvo, da apostolska konstitucija *Provida Mater Ecclesia* ni omenjala članov v širšem pomenu besede (*lato sensu*), je bilo mogoče tolmačiti kot pozabo na strani zakonodajalca ali pa kot odprto pot, ki je dopuščala drugačne interpretacije, kot na primer to, da je šlo za osebe, ki v ustanovi sodelujejo, ne da bi ji pripadale. Zato da bi tam »bil prostor« za supernumerarije Opus Dei, katerih nadnaravni poklic je isti kot pri ostalih članih ustanove, je bilo treba dati pravni značaj tej špranji v besedilu *Provide*, tako da bi vez s temi osebami imela jasen in izrecen temelj.

[14] Pismo, EF-480802-1, navedeno v: Amadeo de Fuenmayor *et al.*, *op. cit.*,

*Apéndice Documental 29, str. 542. Kot razlog, izpostavljen v prošnji svetemu očetu, je bilo zapisano, da se je zaradi dokončanja ureditve in zgradbe Duhovniške družbe sv. Križa in Opus Dei **zdelo zelo primerno, še več, skoraj potrebno, da se sestavi kratek statut, ki bi obravnaval še drugo vrsto članov ustanove, predvideno že na začetku.***

^[15] Ta odobritev je pomenila, da so bile določbe v zvezi s supernumerariji dodane v Konstitucije iz leta 1947.

Supernumerariji »se delno posvečajo služenju *ustanovi* in kot sredstvo posvečevanja in apostolata uporabljajo svoja lastna družinska opravila ter svoj strokovni poklic ali službo; [...] živijo v istem duhu in po svojih zmožnostih gojijo iste navade kot člani numerariji« (prim.

Constitutionibus Operis Dei Addenda, 18. 3. 1948; AGP, Pravni oddelek, V/15506).

Gotovo je presenetljivo, da so spremembe Konstitucij iz leta 1947, povezane z vrstami ali kategorijami članov svetnih ustanov, datirane prej kot pa predpis, na podlagi katerega so bile uvedene (navodilo *Cum Sanctissimus* z dne 19. 3. 1948). Verjetno so navodilo označili z 19. marcem, ko je praznik sv. Jožefa, kot gesto spoštovanja do ustanovitelja, ki je tistega dne obhajal svoj god.

^[16] *Navodilo, maj 1935/september 1950, št. 1.*

^[17] *Navodilo 8. 12. 1941, št. 109.* V zvezi z enotnostjo poklica in različnostjo osebnih okoliščin so se v Posebnem pravu Opus Dei pojavili tudi člani, ki jim rečemo *pridruženi*. Dejansko so bili pod drugačnim imenom vključeni že v Statut z dne 18. 3. 1948. Ustanovitelj je 8. 9. 1949 od Svetega sedeža pridobil reskript, ki je Statut iz leta 1948 dopolnil. Tisto besedilo je v okviru članov

supernumerarijev razlikovalo tudi *interne supernumerarije*, ki so živeli v celibatu tako kot numerariji (prim. reskript Kongregacije za redovnike, 8. 9. 1949, v: Amadeo de Fuenmayor *et al.*, *op. cit.*, *Apéndice Documental* 30, str. 542–543).

[18] ***Poklice supernumerarijev in supernumerarij je mogoče iskati in sprejemati izmed ljudi vseh družbenih slojev, katerekoli starosti, katerekoli zaposlitve, četudi bi imeli kronično bolezen (Navodilo, maj 1935/september 1950, št. 142).***

[19] Še vedno pa se je nadaljevalo nerazumevanje logičnih posledic vesplošnega klica k svetosti, kot s kančkom humorja razmišlja ustanovitelj: ***So ljudje, za katere tudi pri najboljši volji velja tisti ljudski rek, da vse mečejo v isti koš.***

Miselnost, ki je vajena neposredno povezovati svetost, apostolat in redovno življenje v eno celoto, bo le stežka razumela, kar je očitno. Če o zaposlencu, ki ima notranje življenje in čuti nujnost apostolske gorečnosti, rečejo, da je menih; potem bodo o družinski materi s kupom otrok, ki je vesela, požrtvovalna, delovna in apostolska, rekli, da je nuna (Pismo 12. 12. 1952, št. 16).

^[20] *Navodilo 19. 3. 1934, št. 47. Ob tem, pravi msgr. Álvaro del Portillo, je ustanovitelja prevzelo navdušenje in v tem je videl otipljivo dejstvo, da je »Gospod od blizu spremljal vsak korak Opus Dei in si prizadeval za njegov razvoj« (prim. Álvaro del Portillo, Sum. 557).*

^[21] *Prim. Zapiski, opomba 228. Preglednice so bile prepisane in vključene v Zasebne zapiske, št. 206, 15. 7. 1931.*

^[22] *Prav tam. Regnare Christum
Volumus* – hočemo, da kraljuje
Kristus.

^[23] *Navodilo, maj 1935/september
1950*, št. 8 in 9.

^[24] Prim. Tomás Alvira Alvira, RHF,
T-04373, str. 16; Víctor García Hoz,
RHF, T-01138, str. 18.

Andrés Vázquez de Prada

© Fundación Studium

pdf | document generated
automatically from [https://
dev.opusdei.org/sl-si/article/4-prvi-
supernumerariji/](https://dev.opusdei.org/sl-si/article/4-prvi-supernumerariji/) (10. Avg. 2025)